

मैत्रावरुणर्वसिष्ठः।सरस्वती, ४-६ सरस्वान्। १-२ प्रगाथः (विषमा बृहती, समा सतोबृहती), ३ प्रस्तारपङ्क्तिः, ४-६ गायत्री।

बृहदु गायिषे वचोऽसुर्या नदीनाम्।

सरस्वतीमिन्महया सुवृक्तिभिः स्तोमैर्वसिष्ठ रोदसी ॥ ७.०९६.०१

नदीनां मध्ये । असुर्या- प्राणदायै । बृहत्- महतीम् । वचः- वाचम् । गायिषे- गायसि । वसिष्ठ- हे चित्तवृत्तिस्तम्भकर । सुवृक्तिभिः- सुष्ठु उक्तैः । स्तोमैः- मन्त्रैः । रोदसी- द्यावापृथिव्योर्मध्ये स्थिताम् । सरस्वतीम् । महय- स्तुहि ॥१॥

उभे यत्ते महिना शुभ्रे अन्धसी अधिक्षियन्ति पूरवः।

सा नो बोध्यवित्री मरुत्सखा चोद राधो मघोनाम् ॥ ७.०९६.०२

शुभ्रे- शुक्ले । यत्- यस्याः । ते- तव । महिना- महिम्ना । पूरवः- मनुष्याः । अन्धसी- दिव्यभौमभोगौ । उभे- उभौ । अधिक्षियन्ति- अधिगच्छन्ति । सा । नः- अस्मान् । बोधि- बुद्धयस्व । अवित्री- रक्षिणी सती । मरुत्सखा- प्राणसखी सती । मघोनां राधः- संसिद्धिम् । चोद- प्रेरय ॥२॥

भद्रमिद्भद्रा कृणवत्सरस्वत्यकवारी चेतति वाजिनीवती।

गृणाना जमदग्निवत्स्तुवाना च वसिष्ठवत् ॥ ७.०९६.०३

भद्रा- क्षेमकरी । भद्रम्- क्षेमम् । कृणवत्- करोतु । सरस्वती । अकवरी- अकुत्सितगतिः । वाजिनीवती- सद्गतियुक्ता । चेतति- प्रज्ञापयति । जमदग्निवत्- ज्वलदग्न्युपासकेन । च । गृणाना- स्तुता । वसिष्ठवत्- चित्तवृत्तिस्तम्भकरेणोपासकेन । स्तुवाना- स्तुता । भवति ॥३॥

जनीयन्तो न्वग्रवः पुत्रीयन्तः सुदानवः।सरस्वन्तं हवामहे ॥ ७.०९६.०४

जनीयन्तः- जायावन्तः । अग्रवः- उपगन्तारः । पुत्रीयन्तः- पुत्रकामाः । सुदानवः- शोभनदानाः ।
सरस्वन्तम्- सरस्वतीम् । हवामहे- आह्वयामः ॥४॥

ये ते सरस्व ऊर्मयो मधुमन्तो घृतश्रुतः । तेभिर्नोऽविता भव ॥ ७.०९६.०५

ये । ते- तव । सरस्वः- सरस्वते । मधुमन्तः- मधुराः । घृतश्रुतः- दीप्ताः । ऊर्मयः- तरङ्गाः । तेभिः-
तैः । नः- अस्माकम् । अविता- रक्षिणी । भव ॥५॥

पीपिवांसं सरस्वतः स्तनं यो विश्वदर्शतः । भक्षीमहि प्रजामिषम् ॥ ७.०९६.०६

पीपिवांसम्- प्रवृद्धम् । यो विश्वदर्शतः- सर्वैर्दर्शनीयायाः । सरस्वतः- सरस्वत्याः । स्तनम् ।
भक्षीमहि- अनुभवेम । प्रजाम्- धर्मसन्ततिम् । इषम्- मनीषामभिगच्छेम ॥६॥

Dr. Ranganatha